

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Prehlbovanie kompetencií učiteľov riadiť činnosti v triede a viesť žiakov v procesoch učenia sa

Mgr. Danka Kapucianová
generálna riaditeľka
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: Prehľbovanie kompetencií učiteľov riadiť činnosti v triede a viesť žiakov v procesoch učenia sa

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program vyplynul priamo z aktuálnych právnych predpisov pre základné a stredné školy. Zákon č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov jednoznačne v § 4 pomenoval ciele výchovy a vzdelávania, ktoré nastavujú zmenu v prístupe učiteľa k žiakom na jednotlivých vyučovacích hodinách. Vzdelávací program zároveň vychádza z:

- vnútornej potreby zmeny školy z kolektívneho vedenia žiakov a zamerania na vedomosti k osobnostne orientovanej výchove na rozvoj kľúčových kompetencií,
- z výsledkov analýzy vzdelávacích potrieb za rok 2013 (celkový počet respondentov = 1929), respondenti pociťujú najväčšiu potrebu sa vzdelávať v týchto kompetenciách: Metódy a formy vyučovania podporujúce aktívne učenie sa žiaka, Identifikácia učebného štýlu a individuálnych edukačných potrieb žiakov, Efektívne komunikovanie so žiakmi, ovplyvňovanie pozitívnej klímy v triede a vytváranie prostredia, podnecujúceho rozvoj osobnosti žiaka,
- vyhodnotenia hodnotiacich dotazníkov účastníkov vzdelávania v projekte Riadenie školy a školského zariadenia (závery hodnotení s súčasťou hodnotiacich správ archivovaných spoločne so skupinami a zároveň je celkové hodnotenie súčasťou analýzy vzdelávacích potrieb),
- zistení a záverov Štátnej školskej inšpekcie, konkrétne tvrdenia zo Správy o stave a úrovni výchovy a vzdelávania 2012/2013, kde sa uvádza:
 - Aj napriek rôznorodým vzdelávacím ponukám a možnostiam vytvorených pre manažment i učiteľov, napriek účasti škôl v rôznych projektoch nachádzame len minimálny vklad získaných vedomostí, zručností, skúseností do oblastí výchovno-vzdelávacieho procesu či riadenia.
 - Vo výchovno-vzdelávacom procese sa prostredníctvom hospitácií sledovalo predovšetkým vytváranie predpokladov na zabezpečenie rozvíjania kľúčových kompetencií. Zistenia sú porovnateľné so zisteniami z predchádzajúcich školských rokov. Najlepšie boli rozvíjané poznávacie a komunikačné kompetencie, pracovné návyky a zručnosti žiakov. Naďalej bola nedostatočná pozornosť venovaná občianskym a sociálnym kompetenciám (hodnotiacim a sebahodnotiacim zručnostiam žiakov a podporovaniu kooperatívneho vyučovania, ako aj práce v tíme) a kompetenciám žiakov k celoživotnému učeniu sa.

Vzdelávanie v programe je zamerané na zdokonaľovanie profesijných kompetencií potrebných na štandardný výkon pedagogickej činnosti učiteľa. Svojimi cieľmi a obsahom umožňuje, aby po jeho absolvovaní mohla byť realizovaná zmena práce učiteľa v duchu filozofie platných školských právnych predpisov.

Druh kontinuálneho vzdelávania: aktualizáčn é vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania: kombinovaná - prezenčná aj dištančná

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Prehľbiť a rozvíjať profesijné kompetencie učiteľov potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti v triede na vyučovacej hodine najmä v oblasti rozvoja personálnych a sociálnych kompetencií žiaka vychádzajúc zo základných ustanovení školského zákona a štátnych vzdelávacích programov.

Špecifické ciele:

Tematický celok 1 - Edukačný proces v intenciách školských právnych predpisov.

1.1 Rozvíjať znalosti o cieľoch aktuálnych právnych predpisov z oblasti školstva a možnosti aplikovať ich pri tvorbe vlastných školských dokumentov.

1.2 Rozšíriť poznatky o kľúčových kompetenciách zadefinované školským zákonom a štátnymi vzdelávacím programami a vedieť ich porovnať so školským vzdelávacím programom.

Tematický celok 2 – Rozvoj sociálnych a personálnych kompetencií žiakov.

2.1 Prehĺbiť zručnosti pre rozvoj personalizácie žiaka.

2.2 Prehĺbiť zručnosti pre rozvoj socializácie žiaka.

Tematický celok 3 - Riadenie činností v triede.

3.1 Aktualizovať znalosti o rôzne manažérske prístupy k riadeniu triedy.

3.2 Rozvíjať spôsobilosť tvoriť podmienky pre prostredie podnecujúce rozvoj osobnosti žiaka.

Tematický celok 4 - Projektovanie rozvoja žiakových kompetencií.

4.1 Rozvíjať schopnosť analyzovať faktory ovplyvňujúce triedu a prácu v nej, zisťovať a analyzovať stav sociálnych a personálnych kompetencií.

4.2 Prehĺbiť spôsobilosť vytvoriť projekt na rozvoj (na získanie) žiakových kompetencií.

4.3 Rozvíjať zručnosť navrhovať korekcie ŠkVP.

Obsah a rozsah vzdelávacieho programu:

Tematický celok 1 - Edukačný proces v intenciách školských právnych predpisov

Téma	Forma vzdelávania	Dotácia hodín
1 Zákon o výchove a vzdelávaní: Princípy výchovy a vzdelávania a ciele výchovy a vzdelávania (1 hodina). Štátny a školský vzdelávací program, Vzdelávací štandard, učebné plány, učebné osnovy (1 hodina). 2 Kľúčové kompetencie: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno-komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry (2 hodiny). 3 Vedenie edukačného procesu: Dopady zákona o výchove a vzdelávaní a súvisiacich právnych predpisov na vedenie edukačných procesov v škole (2 hodiny).	Prezenčná	6

Tematický celok 2 - Rozvoj sociálnych a personálnych kompetencií žiakov

Téma	Forma vzdelávania	Dotácia hodín
1. Sociálne a personálne kompetencie žiakov – 2 h. 2. Personalizácia žiaka (ako výchova k autentickej osobnosti, schopnosť byť kompetentným jedincom) – stratégie na rozvoj žiaka (okrem teórie budú pri každej stratégii účastníci vzdelávania v skupinovej práci formulovať	Prezenčná	21

také aktivity pre žiakov, aby sa rozvíjali aj personálne kompetencie): Učenie s myslením (nielen čo sa učiť, ale aj ako sa učiť) – 1 h. Kladenie otázok a plánovanie – 1 h. Diskutovanie – 1 h. Mentálne mapovanie – 1 h. Divergentné myslenie – 1 h. Kooperatívne učenie (jeho vplyv na jedinca ako individualitu) a vytváranie učebného spoločenstva – 1 h. Individuálne vedenie – 1 h. Hodnotenie – 1 h. 3. Socializácia žiaka (schopnosť byť kompetentným členom spoločnosti): Typy usporiadania vyučovania – kooperatívny, kompetitívny, individualistický – 1 h. Kooperatívny spôsob výchovy a vzdelávania – kooperácia ako nápomoc, kooperácia ako vzájomnosť – 1 h. Znaky kooperatívneho učenia – 1 h. Riadenie kooperatívnych aktivít (skupinová práca – návrh účastníkov vzdelávania - konkrétne kooperatívne aktivity pre vlastné vyučovanie) – 2h. Rozvoj prosociálnosti – 2 h. Rozvoj empatie – 2 h. Rozvoj asertívneho správania – 2 h.		
Dištančná úloha: Navrhnete súbor 6 aktivít prostredníctvom ktorých budete rozvíjať personálne a sociálne kompetencie žiakov aspoň v jednom z aprobačných predmetov. Výstup dištančnej úlohy: Súbor 6 aktivít. Formát A4, rozsah min. 6 normostrán. Spätná väzba: písomná od lektora + diskusia na nasledujúcom seminári.	Dištančná	6

Tematický celok 3: Riadenie činností v triede

Téma	Forma vzdelávania	Dotácia hodín
1 Diskusia k výstupom z dištančnej úlohy č.1 – 2 h. 2 Rôzne manažérske prístupy k riadeniu triedy (behaviorálny, humanistický, pravidlá života v triede) – 2 h. 3 Aktivity vytvárajúce prostredie podnecujúce rozvoj osobnosti žiaka – klíma triedy: Emocionálne bezpečie triedy – 2 h. Efektivita vyučovania – 2 h. Disciplína (rušivé správanie, prevencia rušivého správania, riešenie vzniknutých problémov) – 4 h.	Prezenčná	12
Dištančná úloha: Spracujte klimatický dotazník a na základe jeho výsledkov navrhnete aspoň 3 aktivity na podporu dobrej klímy triedy.	Dištančná	5

Výstup dištančnej úlohy: Vyhodnotenie dotazníka a návrh 3 aktivít. Formát A4, rozsah 5 normostrán. Spätná väzba: písomná od lektora + diskusia na nasledujúcom seminári.		

Tematický celok 4: Projektovanie rozvoja žiakových kompetencií

Téma	Forma vzdelávania	Dotácia hodín
1 Diskusia k výstupom dištančnej úlohy č.2 – 2 h. 2 Analýza vonkajších a vnútorných faktorov ovplyvňujúcich prácu v triede – a projekt na rozvoj (na získanie) žiakových kompetencií – 2 h. 3 Návrh korekcií školského vzdelávacieho programu – učebných osnov vlastného predmetu smerujúceho k podpore rozvoja personálnych a sociálnych kompetencií žiakov – 2 h.	Prezenčná	6
Dištančná úloha: Navrhnete projekt na rozvoj žiakových kompetencií v oblasti personálnych a sociálnych kompetencií žiakov. Výstup dištančnej úlohy: Návrh projektu. Formát A4, rozsah cca 4 normostrany. Spätná väzba: písomná od lektora.	Dištančná	4

Metódy vzdelávania: Brainstorming, riadený rozhovor, aktívne učenie sa v skupinách, prezentácia, prípadové štúdie, práca na projekte, mailová komunikácia, diskusné skupiny.

Profil absolventa: Absolvent vzdelávania má kompetencie:

- reflektovať skutočný proces učenia sa a porovnať ho s naprojektovaným procesom, navrhnúť korekcie a zámery v projektovaní ďalšieho procesu učenia sa,
- stanoviť ciele vyučovania orientované na žiaka,
- vybrať a realizovať vyučovacie formy a metódy,
- spolupracovať s ostatnými učiteľmi na zlepšovaní procesov učenia sa žiakov,
- poznať stratégie a metódy personálneho a sociálneho rozvoja žiaka (sebapoznania, sebahodnotenia, sebaúcty, sebadôvery, sebaregulácie a sebarealizácie),
- vytvárať pozitívnu klímu triedy,
- ovplyvňovať personálny rozvoj žiaka, rozvíjať sociálne zručnosti a postoje žiaka.

Rozsah vzdelávacieho programu: spolu 60 hodín, z toho 45 hodín prezenčne a 15 hodín dištančne.

Trvanie vzdelávacieho programu: najviac 10 mesiacov.

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ

Podkategória:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy).

Kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec,
pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet: -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľ v uvedených podkategóriách, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania: Písomná prihláška podpísaná uchádzačom.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

V prihláške riaditeľ školy svojím podpisom potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa; riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ. Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončenie vzdelávania

Vzdelávanie bude ukončované záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi vzdelávania. Predpokladaný čas je 30 minút na jedného účastníka vzdelávania.

Požiadavky na ukončovanie:

1. Absolvovanie min. 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania.
2. Spracovanie dištančných úloh v písomnej alebo elektronickej forme.
3. Záverečná prezentácia – úprava školského vzdelávacieho programu – učebných osnov jedného z aprobačných predmetov – podpora sociálnych a personálnych kompetencií žiakov. Formát MS Word, rozsah: učebné osnovy vybraného aprobačného predmetu pre jeden ročník).

Personálne zabezpečenie a garant vzdelávacieho programu:

Garant programu:

Mgr. Anna Hruzová – učiteľka pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, RP MPC Banská Bystrica. Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Ing. Marián Valent, PhD. – učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, RP MPC Banská Bystrica. Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Lektori vzdelávacieho programu:

učitelia pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí učitelia, učitelia základných a stredných škôl najmenej s prvou-atestáciou. Lektori musia spĺňať podmienky čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál so zoznamom odporúčanej literatúry. Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch regionálnych alebo detašovaných pracovísk MPC a v iných vzdelávacích priestoroch. Dištančná časť prostredníctvom samovzdelávania a samostatnej práce na jednotlivých výstupoch. Pri vzdelávaní budú aktívne využívané IKT prostriedky.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 14 kreditov,

12 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončovania.